



ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ
(ДРС)

вул. Арсенальна, 9/11, м. Київ, 01011, тел./факс (044) 239-76-40
E-mail: inform@drs.gov.ua, Сайт: www.drs.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 39582357

на № _____ від _____ 20__ р.

РІШЕННЯ
про відмову в погодженні проєкту регуляторного акта

Державна регуляторна служба України відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» розглянула проєкт постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Порядку розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві» (далі – проєкт постанови), а також документи, надані до нього листом Державної служби України з питань праці від 30.07.2024 № 2791/1/4.2-24а.

За результатами проведеного аналізу проєкту постанови та аналізу його регуляторного впливу на відповідність вимогам статей 4, 5, 8 і 9 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон), Державна регуляторна служба України

встановила:

проєктом постанови пропонується затвердити Зміни, що вносяться до Порядку розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві (далі – проєкт Змін).

Пунктом 1 проєкту Змін пропонується підпункт 2 Порядку розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві (далі – Порядок) доповнити новим абзацом такого змісту: «Дія цього Порядку не поширюється на співробітників Служби судової охорони, порядок проведення розслідування та ведення обліку нещасних випадків щодо яких устанавлюється Головою Служби судової охорони».

Встановлення відповідальності за проведення розслідування та ведення обліку нещасних випадків виключно Головою Служби судової охорони без відповідного юридичного обґрунтування може призвести до недостатньої прозорості та можливих порушень процедури проведення таких розслідувань. Без детального роз'яснення причин такого розподілу повноважень та механізму їх реалізації, зміни можуть створювати додаткові труднощі у забезпеченні



Державна регуляторна служба України

РІШЕННЯ № 4 від 06.01.2025

Підписав: Краснолуцький Олександр Васильович

Сертифікат: 3FAA9288358EC003040000002A543A00E12DDB00

Дійсний: з 06.11.2024 0:00:00 по 05.11.2026 23:59:59

належної безпеки та контролю за нещасними випадками в межах Служби судової охорони.

Абзацом четвертим пункту 4 проекту Змін визначено, що на запит Держпраці або її територіального органу підприємства (установи, організації) протягом одного робочого дня надають кандидатури представників для включення до складу спеціальної комісії».

Однак, запропоноване розробником вищезазначене доповнення абзацу четвертого пункту 14 Порядку не чітко виписане, оскільки норма, яка зобов'язує підприємства (установи, організації) надавати кандидатури для включення до складу спеціальної комісії протягом одного робочого дня, не враховує можливих обставин, коли підприємство не зможе виконати цей обов'язок у визначений термін. Відсутність чітких механізмів дій у разі неможливості виконання вимоги створює юридичну невизначеність та може призвести до збоїв у процедурі проведення розслідувань.

Окрім того, у випадку, якщо Держпраці або її територіальний орган сформує комісію виключно з представників своїх працівників, це може негативно вплинути на об'єктивність і неупередженість процесу для суб'єкта господарювання. Таке рішення створює ризик, що процедура буде сприйнята як менш прозора, адже відсутність участі представників підприємства в складі комісії може призвести до недовіри до результатів перевірки або розслідування.

Пункт 5 проекту Змін передбачає, що голова комісії (спеціальної комісії) зобов'язаний визначити дату, час та місце проведення засідань комісії (спеціальної комісії), поінформувати про це членів комісії з використанням усіх наявних засобів зв'язку, в тому числі електронною поштою та повідомити тих членів комісії, що були відсутні на засіданні, про прийняті комісією рішення. Також поінформувати потерпілого (членів його сім'ї чи уповноважену ними особу) листом згідно з додатком 3 про призначення розслідування, їх права, запросити до співпраці та на засідання комісії (спеціальної комісії), у подальшому надавати на їх запит інформацію про дату, час та місце чергового засідання комісії (спеціальної комісії), хід проведення розслідування, ознайомити з матеріалами розслідування (спеціального розслідування).

Однак, не зазначено чітких повноважень голови комісії, що створює певні труднощі при аналізі його обов'язків та відповідальності голови комісії, зокрема, не визначено, яких дій він може вжити у разі відсутності членів комісії. Також не вказано, чи має він право на делегування частини своїх обов'язків іншим членам комісії або уповноваженим особам. Це створює невизначеність у тому, яким чином має бути забезпечена ефективність і безперервність роботи комісії, а також може призвести до юридичних складнощів у разі не виконання чи порушення обов'язків.

Пунктом 8 проекту Змін передбачається зміна строку складання санітарно-гігієнічної характеристики з 45 днів на 45 робочих днів.

Однак ні в пояснювальній записці до проєкту постанови, а також ні в аналізі регуляторного впливу до нього не обґрунтовано необхідність такого збільшення строку, що може створити невиправдане розширення прав Держпраці. Встановлення більш тривалого строку без належного пояснення причин може призвести до затягування процесу складення санітарно-гігієнічної характеристики для суб'єкта господарювання, що в свою чергу створює додаткове навантаження на підприємства. Без чітких обґрунтувань для подовження терміну, це може бути сприйнято як надмірне втручання у діяльність суб'єктів господарювання та порушення принципів раціональності та ефективності адміністративних процедур.

Порядок пропонується доповнити новим пунктом 84¹ такого змісту: «у разі якщо підприємство (установа, організація) знаходиться на тимчасово окупованій території України та не здійснило заходи щодо зміни податкової адреси на підконтрольну органам державної влади України територію, інформаційна довідка складається у порядку, визначеному пунктом 84 цього Порядку, після деокупації тимчасово окупованої території та відновлення на ній конституційного ладу».

Так, відповідно до пункту 84 Порядку інформаційна довідка складається на підставі даних трудової книжки та гігієнічної характеристики умов праці на аналогічних робочих місцях або типових санітарно-гігієнічних характеристик умов праці за результатами наукових досліджень в аналогічних професійних групах. Це стосується ситуацій, коли підприємство ліквідовано, цех чи дільниця припинили свою діяльність, виробничий процес був зупинений на тривалий час або якщо неможливо отримати відповідну документацію з архівів підприємства чи територіального органу Держпраці.

Слід зазначити, що Держпраці може отримувати необхідні дані для складання інформаційної довідки, оскільки пунктом 84 Порядку передбачено механізм отримання інформації без прив'язки до місцезнаходження підприємства.

Отже, навіть якщо підприємство залишається на тимчасово окупованій території, Держпраці може скористатися іншими джерелами інформації, зокрема трудовими книжками працівників і науковими дослідженнями для складання необхідної інформаційної довідки.

Таким чином, процедура складання інформаційної довідки для підприємств, які знаходяться на тимчасово окупованій території, після деокупації та відновлення на ній конституційного ладу потребує перегляду.

Виходячи з наведеного, за результатами проведеного аналізу проєкту постанови та аналізу його регуляторного впливу встановлено, що проєкт регуляторного акта розроблений без дотримання статті 5 Закону, в частині викладення положень регуляторного акта у спосіб, який є доступним та однозначним для розуміння особами, які повинні впроваджувати або виконувати вимоги цього регуляторного акта.

Враховуючи зазначене, керуючись вимогами частини четвертої статті 21 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», ДРС

вирішила:

відмовити в погодженні проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Порядку розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві».

**В. о. Голови Державної
регуляторної служби України**

Олександр КРАСНОЛУЦЬКИЙ